

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Ігор ШЕВЧЕНКО: «Якщо хочеш заробляти гроші цією професією, маєш стати адвокатом...»

– Пане Ігоре, поговоримо про адвокатське самоврядування. Якщо проаналізувати два альтернативні законопроекти, то в принципі вони обоє містять положення про обов'язкове членство. Як ви ставитесь до цього?

– Членства як такого в законопроектах немає взагалі. Ви зрозумійте чітку різницю, коли людина приймає рішення ставати адвокатом чи не ставати, вона приймає власне свідоме рішення. І ніхто її не примушує ставати адвокатом, набувати якесь членство. У неї є вибір: або складати іспит і практикувати, або не складати і не практикувати. Принципова суть у тому, що йдеться про добровільність прав, бо вона приймає рішення. І пишучи заяву «я хочу стати адвокатом», людина одночасно заявляє, що хоче стати членом адвокатури. Не треба нікуди вступати, треба лише самоорганізуватися.

– Чи не здається вам, що адвокатам варто домовитися між собою, радше ніж встановлювати самоврядність адвокатури шляхом прийняття закону?

– Зараз такий процес триває, ця система вже побудована. Єдине, що треба, аби на демократичних засадах були обрані ці органи. Прикладом цього процесу є те, що немає якоїсь узурпації влади, є Спілка адвокатів, Асоціація адвокатів, які набувають певного впливу і мають власний голос. Закон буде прийнято, і демократично будуть обрані органи адвокатського самоврядування.

– У більшості своїй юристи не є адвокатами. Чим це можете пояснити?

– Люди втікають від відповідальності. Система така, що не потрібно бути адвокатом, аби представляти інтереси. І це в яко-

мусь сенсі послаблює і статус адвоката, позаяк людина отримала диплом (невідомо, як вона вчилася), а завтра вже йде і представляє інтереси клієнта у суді. Але якість знань цієї людини ніхто не перевіряє. Я не стверджую, що система добору адвокатів на

сьогодні ефективна, там свої проблеми, зокрема корупційні, але для адвокатів все ж є певні бар'єри. Зараз в Україні близько 300 вищих навчальних закладів «випускають» юристів, чи можна говорити про якість їх навчання, адже де взяти стільки викладачів?

– Чи не краще б було регламентувати допуск до практики, наприклад, як у США, ніж реформувати адвокатуру?

– В принципі те, що ви сказали, тобто регламентація допуску до практики, має зробити система адвокатського самоврядування, і саме адвокати мають виробити таку систему, яка захищала і піднімала якість цих адвокатів, зокрема, шляхом позбавлення адвокатських свідоцтв у разі, коли вони порушують правила адвокатської етики. Але це повинні робити адвокати, а не державний орган.

– Але є такий момент: «прости» юристи не вступають до адвокатури.

– Вони будуть вимушені, якщо захочуть практикувати. Тому треба створити нову культуру, створити нове сприйняття усього цього. Так, ти можеш не ставати адвокатом, працюватимеш десь помічником, але не матимеш права виступати в суді...

– Однак юридичний ринок настільки лібералізований, що юристи з прийняттям Закону можуть не вступити в адвокатуру.

– Все дуже просто. Треба в Законі передбачити, що тільки адвокати можуть виконувати ті чи інші функції, визначити, що є адвокатською практикою. В існуючих законопроектах все це чітко прописано.

– А як тоді бути з нормою Конституції про «право на вільний вибір захисника»?

– Це ще одне питання, над яким треба працювати. Але це не норма Конституції, це рішення суду, що приймалося за пев-

них умов. Якщо є кілька десятків тисяч адвокатів, чи йдеться про порушення вільного вибору правозахисника? Зараз близько 30 тисяч адвокатів, а якщо об'єднати професію, то буде більше 100 тисяч! Бо тільки адвокат є людиною перевіреною, має досвід, знання, і може надати особі якісний захист. Бо захист має здійснювати лише кваліфікована людина, «мама, тато чи дядя» не можуть надати якісного правового захисту в суді.

– Скільки разів у 2006 р. ви захищали обвинуваченого?

– Жодного. Наша фірма не займається кримінальним правом, я також. Пам'ятаю лише те, що вивчав в університеті, не маю достатніх знань. Мені здається, що в Процесуальному кримінальному кодексі є стаття, що якщо особа не впевнена у своїх знаннях захищати обвинуваченого, вона може відмовитися від обов'язкового захисту за призначенням.

– Які ваші «новорічні резолюції» на 2007 р.?

– Планів дуже багато, особливо після повернення з Йелю. Хотілося б довести до кінця законопроект про адвокатуру, щоб зібралися всі адвокатські сили й виробили, я б сказав не компромісний варіант, але такий, що б закладав в адвокатурі ті підвалини, на яких вона буде розбудовуватися. Далі – розвивати Асоціацію правників України, яка досить успішно працює. Потім – розвивати юридичну фірму «Шевченко Дідковський і Партнери». Є ще один дуже цікавий проект, про який я буду говорити трохи пізніше.